

หัวข้อคุณสมบัติ	พลวัตการพัฒนาการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับ ตัวแสดงท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดโครงการเชื่อม ชลประทานขนาดใหญ่ ศึกษากรณี โครงการเชื่อมแก่งเสื่อ- เต็น (พ.ศ. 2520-2556)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวบุษิตา สังข์แก้ว
ชื่อปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สหวิทยาการ)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาคุณสมบัติหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทย์ พวงงาม
อาจารย์ที่ปรึกษาคุณสมบัติร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรีย์ สิโรรส
อาจารย์ที่ปรึกษาคุณสมบัติร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาส ปันตบแต่ง
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพลวัตการพัฒนาการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดโครงการเชื่อมแก่งเสื่อเต็น จังหวัดแพร่ ช่วง 36 ปี (พ.ศ. 2520-2556) และเพื่อศึกษาปัจจัยอุปสรรคและปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่น การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า (1) ตัวแสดงท้องถิ่นมีพลวัตการพัฒนาการกระจายอำนาจตัดสินใจในกระบวนการกำหนดโครงการเชื่อมแก่งเสื่อเต็น จากระดับไม่มีส่วนร่วมและอำนาจตัดสินใจใด ๆ เป็นเพียงกลุ่มชายขอบตัดสินใจของโครงการ สู่อำนาจเป็นผู้รับรู้และผู้ให้ข้อมูล ผู้แสดงความคิดเห็น และผู้มีอำนาจตัดสินใจร่วมแบบกึ่งทางการกับภาครัฐ โดยเฉพาะในการตัดสินใจขั้นต้นของขั้นตอนการศึกษาความเหมาะสมโครงการและขั้นตอนการอนุมัติโครงการ แต่ปัจจุบันตัวแสดงท้องถิ่นยังไม่ได้มีอำนาจตัดสินใจที่มั่นคงเพียงพอสำหรับการปกป้องวิถีชีวิตชุมชนและระบบนิเวศ และยังมีใช้ผู้มีอำนาจตัดสินใจร่วมแบบทางการกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของกระบวนการ (2) ปัจจัยอุปสรรค ได้แก่ นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่นไม่ได้รับการยึดถือปฏิบัติและขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล สารบบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485

และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ยังไม่เอื้อต่อการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่น การตัดสินใจร่วมแบบทางการระหว่างตัวแสดงท้องถิ่นกับภาครัฐในรูปแบบคณะที่ปรึกษายังไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การตัดสินใจพิจารณาโครงการยังจำกัดวงอยู่ในกลุ่มผู้มีอำนาจในตำแหน่งทางการและผู้เชี่ยวชาญ และตัวแสดงท้องถิ่นขาดการเรียนรู้นโยบายและกฎหมายด้านการตัดสินใจร่วมกับภาครัฐ ขาดการเปิดโอกาสการเรียนรู้การใช้อำนาจตัดสินใจร่วมแบบทางการกับภาครัฐในบางกิจกรรมของโครงการ (3) ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนา ได้แก่ ชีตความสามารถของตัวแสดงท้องถิ่น ด้านการจัดการความรู้ท้องถิ่นกับความรู้วิทยาศาสตร์ การจัดการความเสี่ยงต่อวิถีชีวิตชุมชนและระบบนิเวศ โดยการสร้างความเข้มแข็งจากพลังภายใน และการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ผืนป่าและแม่น้ำยม เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเป็นผู้ตัดสินใจร่วมกับภาครัฐได้ในอนาคต นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีการปฏิรูประบบัญญัติเพื่อกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่น โดยให้การรับรองสิทธิการมีส่วนร่วมตัดสินใจในโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐและสิทธิการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และรูปแบบการตัดสินใจร่วมที่มาจากข้อเสนอของผู้เกี่ยวข้องในโครงการเชิงอ่อนแอเบื้องต้น ได้แก่ เวทีการตัดสินใจร่วมในพื้นที่ เวทีสมัชชาท้องถิ่น อาสาวิจัยท้องถิ่น และคณะกรรมการร่วมพิจารณาโครงการ

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนาการกระจายอำนาจตัดสินใจสำหรับตัวแสดงท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดโครงการเชิงอ่อนแอขนาดใหญ่ 2 แนวทาง คือ การกระจายอำนาจตามหลักความเสมอภาคแห่งการตัดสินใจ สำหรับกรณีโครงการเชิงอ่อนแอเบื้องต้น และการกระจายอำนาจตามระดับการตัดสินใจของตัวแสดงท้องถิ่น สำหรับกรณีการกำหนดโครงการใหม่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนและระบบนิเวศ

คำสำคัญ: การกระจายอำนาจสมัยใหม่, อำนาจตัดสินใจร่วมแบบทางการ, ตัวแสดงท้องถิ่น,

Dissertation Title	THE DEVELOPMENTAL DYNAMICS OF DECENTRALIZED DECISION- MAKING FOR LOCAL ACTORS IN THE DEFINE LARGE SCALE IRRIGATION DAM PROJECT: CASE STUDY OF KAENG SUA TEN DAM PROJECT, THAILAND [1977-2013]
Author	Miss Buchita Sungkaew
Degree	Doctor of Philosophy (Integrated Science)
Department/Faculty/University	Integrated Science College of Interdisciplinary Studies Thammasat University
Dissertation Advisor	Associate Professor Kowit Puang-ngam, Ph.D.
Dissertation Co-Advisor	Associate Professor Patcharee Siroros, Ph.D. Associate Professor Prapart Pintobtang, Ph.D.
Academic Year	2013

ABSTRACT

This thesis aimed at the study of the dynamics of the development of the decentralized decision-making for the local actors in the define of Kaeng Sua Ten Dam project, Phrae Province, during the course of 36 years (1977-2013) and at the study of the obstructive and supportive factors to the development of the decentralized decision-making for the local actors. The study method is qualitative research by using information from both documents and field study, then by using content analysis technique.

The finding indicate that; (1) The local actors have dynamic development in decentralized decision-making in the define of Kaeng Suea Ten Dam Project from a marginalized group with no participation and no decision-making, which is a peripheral decision-making group, to perceivers and information givers, commentators, joint decision-maker in semi-formal decision-making authority with the public sector, especially in the primary of decision-making of the project

feasibility study and the stage of project approval. However, the local actors' decision-making authority was not established firmly enough for protecting the community's way of life and ecological system. In other word, they had no formal shared decision-making authority in every step of the define project; (2) the obstructive factors to the development of the decentralized decision-making the relevant policies and laws in such regard were not fully abided and supported by the government. Additionally, the substances of the Enhancement and Conservation of National Environment Quality Act B.E. 2535 (1992), the Royal Irrigation Act B.E. 2485 (1943) and the relevant regulations failed to accommodate the decentralized decision-making for the local actors. The results derived from the formal shared decision-making with the public sector via the advisory committee was not implemented and supported by the high-level executives. The considerations and decisions regarding the project were limited to the group with formal authority and experts. The local actors lacked the learning opportunities about the shared decision-making with the public sector in certain activities under one given project and about the policies and laws on the shared decision-making with the public sector; and (3) the supportive factors to the development were the local and scientific knowledge management capacity of the local actors and the management of risks to the community's way of life and ecological system by strengthening the internal forces as well as conducting the forest and Yom River conservation activities. The relevant policies and laws have been reformed to decentralized decision-making authority for the local actors by approving rights to share decision-making authority in the public's large scale project and rights to natural resource management, and also by using share decision-making authority form people related to Kaeng Suea Ten Dam project such as the local share decision-making stage in place, local assembly stage, local research volunteers, and joint-committee for project consideration.

In this study, two recommendations on the development of decentralized decision-making for the local actors in the define large scale irrigation dam project. First is to decentralize authority in accordance to equality in decision-making in case of Kaeng Suea Ten Dam Project. Second is to decentralize authority into level or

degree of decentralization for the local actors in case of new project that affect the community's way of life and ecological system.

Keywords: modern decentralization, share decision-making authority , local actors,

สำนักหอสมุด